Реформа ТЦК 2026: перейменовуємо їх на «Офіси призову», замінюємо воєнкомів на «ботанів?

Євроінтеграція авансом та законодавчий параліч у стінах Верховної Ради

Ірина Фаріон: “У своїй армії не говорять чужою мовою”. Частина 87

Українська економіка 2026 року: траєкторія безгоспного падіння

ЕКОНОМІКА | ПТ, 2026-05-08 10:04

Версия для печати

Влада плюнула на економіку - вона відповідає загрозою рецесії.

У I кварталі 2026р. економіка України пішла в мінус на 0,5% ВВП, порівняно з I кварталом 2025р. Ще один квартал – і ми матимемо рецесію. Після падіння ВВП на 28,8% у 2022р., зростання на 5,5% у 2023р., збільшення на 2,9% у 2024р. та наближення до стагнації (плюс 1,8% ВВП) у 2025 році. Тренд не викликає сумнівів. З економіки України виходять сили. Мотор виробництва товарів/послуг працює вхолосту і часто глухне. Нагромаджені інвестиційні, управлінські, макроекономічні помилки пустили метастази практично у всі сектори економіки. Ось-ось зірвуться гальма у трьох критичних дисбалансів: 1) дефіцит бюджету органів держуправління; 2) дефіцит торговельного балансу; 3) дефіцит платіжного балансу. Майже висохло мастило в економіці у вигляді вільних ринкових цін, особливо за курсом гривні. Це та сама ціна, яку жорстко тримає в їжакових рукавицях українська влада. Це та сама ціна, яка стала кам'яною стіною, що не дозволяє економіці набути ринкової рівноваги.

Так, триває п'ятий рік кровопролитної, широкомасштабної війни проти нацистської імперії Зла. Так, йде 12-й рік російської військової агресії. Минуло достатньо часу, щоб отримати уроки з болючих помилок економічної політики, ідентифікувати слабкі місця, ліквідувати вузли, затори та структури гальмування. Цього року буде сьома річниця парламентської більшості президентів. Достатньо часу для того, що навчитися навіть на своїх помилках. На жаль, економіка була і залишається безхазяйною, як сирота: без батьківської уваги, стратега, координатора та центру управління. Український Уряд (Кабінет Міністрів, Нацбанк, Офіс президента, Верхова Рада) ставиться до неї, як до чорнозему: хоч лопату чи палицю встроми – все одно зросте гарний урожай. Економіка – це не чорнозем. Це взаємовідносини обміну між виробниками та споживачами по десятках тисяч товарів та послуг. Вони координуються через інформаційну систему як цін. Вони як адреналін, кортизол, інсулін, серотонін та дофамін. Головне їм не заважати, їх не блокувати, не намагатися їх імітувати, вдосконалювати їх і замість об'єктивних, природних механізмів координації протези, милиці або роботів вставляти.

На жаль, український Уряд не вивчив базових уроків економіки після розпаду радянської тоталітарної імперії та її держплану. Вони прості та залишаються актуальними досі. Вони – аксіоми здорового глузду, дотримання яких гарантує мир, благополуччя, процвітання та щастя.

1) Приватна власність ефективніша, якісніша, моральніша, ніж державна/комунальна. Не можна її блокувати, руйнувати, паралізувати чи імітувати через бюрократа та «червоного директора».

2) Вільні ціни – найкраща відома людству автоматична інформаційна система координації економічної діяльності людей. Вона не потребує податків, чиновників, регуляторів, контролерів та поліції. Вільні ціни – це досконалий божественний дар людям. Втручатися в них – це як намагатися виправляти Бога, шукати в його творах бліх.

3) Механізм «прибуток – збитки» - черговий божественний дар людям для координації діяльності, своєчасного визначення помилок у кредитуванні, інвестуванні, виробництві та торгівлі. Він чудово працює без втручання Чиновника, Депутата чи Міністра. Не потрібно його блокувати, видавати індульгенції з його порушення чи надавати імунітет з його дії.

4) Не треба вважати Споживача дебілом, невігласом, профаном, який не знає, що йому особисто добре, а що погано, що якісно, а що лайно, що сприятливо, а що ризиково. Управління ризиками, невизначеністю майбутнім – це прерогатива кожної людини. Він, homo agens, людина діє самостійно вирішує, що їй цінно, а що марно, що корисно, а що шкідливо, що

НОВИНИ

15:02 "Міндічгейт", нові плівки: ексзаступник голови САП Синюк причетний до втечі основних підозрюваних (ВІДЕО)
14:54 У родини очільника Держкосмосу хочуть стягнути майно на понад 6,4 млн грн
14:41 Сучасні пакувальні рішення: огляд матеріалів і їх властивостей
13:07 Вікторія Сюмар: Переговорна ілюзія закінчилась
12:01 І знов контрабанда "під дахом" дипломатів: викрито схему на понад 4 мільйони гривень
11:07 Володимир Путін втрачає контроль над Росією - The Economist
10:04 Українська економіка 2026 року: траєкторія безгоспного падіння
09:03 Іран зберіг 70% ракетних арсеналів і здатен пережити блокаду Трампа — американська розвідка
08:00 Ворог просунувся на Донеччині та Дніпропетровщині
07:59 Дрони атакували Москву, НПЗ у Ярославлі та завод у Ростові

ПІДПИСКА НА КАНАЛ

дорого, а що і за безкоштовно не потрібно. Тому категорично не можна позбавляти людини права самостійно вибирати кошти, механізми, організацію управління ризиками.

5) Там, де Велика держава/Левіафан – там корупція, бардак, схематоз, олігархат та концентрація вигод/прибутку/багатства в руках 3% населення за рахунок 97% решти населення.

Ось наслідки довготривалого, системного порушення цих п'яти божественних заповідей здоров'я економіки, суспільства та бізнесу.

За підсумками I кварталу 2026р. дефіцит торговельного балансу становив $13,3 млрд.

За підсумками I кварталу 2026р. дефіцит платіжного балансу становив $6,1 млрд. Гірше було лише 2010 року.

Дефіцит бюджету органів держуправління скандально високий та за підсумками 2026р. навряд чи буде менше 20% ВВП (без урахування іноземної допомоги та кредитів). Грошей гостро не вистачає, але на роздачу грантів бізнесу та населенню є.

Порівняно з кінцем 2025р. державний борг за станом 01.04. 2026р. скоротився на $2,51 млрд., до $210,82 млрд., але це після того, як наші кредитори де-факто погодилися на реструктуризацію та списання боргів, щоб не оголошувати дефолт. Як не крути, такого розміру держборг не надається, не обслуговується на ринкових умовах. По суті, Україну безпосередньо підключили до фінансових потоків своїх партнерів, позбавивши автономії та суб'єктності у прийнятті рішень щодо широкого кола макроекономічних питань.

Інфляція залишається хронічно високою, ринок капіталу слабким і затиснутим, а Держава через держоблігації продовжує працювати на тих, хто чудово заробляє на них при рукавицях, що стоїть в їжакових рукавицях Нацбанку. Натомість фінмоніторинг такий, що виловлюють дрібні перекази ФОПів та фізичних осіб. На тлі Міндічгейту та гігантського схематозу у ВПК такого роду фінансове регулювання видається особливо цинічним та аморальним.

Ринок праці паралізований. ~75% компаній на ринку мають проблеми з кадрами, а міграційне, трудове законодавство, чинний режим мобілізації блокують повноцінне використання людського капіталу, підприємницького потенціалу. При цьому Уряд не знаходить нічого кращого, ніж душити ФОПів ПДВ, регуляторним навантаженням, перевірками та штрафами.

Вся ця система йде до передбачуваного, логічного кінця. Нас чекає найгостріша криза з девальвацією, інфляцією, банкрутствами, паралічем бюджету та невиконанням Державою базових зобов'язань. Тендітна надія лише на те, що її врятують наші зовнішні партнери. Їм наш Уряд точно не потрібний, а ось без нашого ЗСУ вони собі Європу і світ у ній не уявляють. Давайте визнаємо чесно. Такий Уряд і нам не потрібний. Воно – шкідник, гальмо та найслабша ланка в країні.

На п'ятий рік війни в української економіки так і не з'явився повноцінний прем'єр-міністр, персональний чи навіть колективний центр вироблення та прийняття якісних, адекватних економічних рішень. І це не всі погані новини. До середини 2026р. гіркий, тривожний діагноз звучить так: в Україні немає повноцінної економічної політики, політики як певної системи логічних, взаємопов'язаних, науково обґрунтованих дій, націлених на отримання конкретних результатів. Економіка країни буквально безгоспна. Вона як лікарня без лікарів, футбольна команда без тренера чи оркестр без диригента. Виходить, як приказкою, хтось у ліс, хтось по дрова. Ми не маємо повноцінного уряду. Його місце займають осередки, організації, структури, які об'єднані назвою "Кабінет Міністрів". Кожен на своїй хвилі. Кожен у своєму форматі. Кожен – частина синдикату "VIP-розпорядників та споживачів чужого".

Інерція старих форматів, повна залежність від раніше обраного шляху (path dependence) та гнітюча неадекватність щодо створення в країні якісних, ефективних інститутів для забезпечення розвитку та зростання. Цю сяючу змістову, змістовну порожнечу економічної політики закривають новини з фронту і все, що пов'язано з війною, корупційні скандали, висловлювання та дії яскравих політиків світу, періодичні заходи за участю VIP політиків України за кордоном. Була слабка надія на нового главу Офісу президента, але після призначення С. Тигібка радником К. Буданова стало ясно, що від цього органу чекати ініціативи у створенні основ справжньої, повноцінної економічної політики не доводиться.

Ярослав Романчук, президент Міжнародного інституту свободи; сторінка автора у Фейсбук

«Аргумент»

На цю тему:

- **Ярослав Романчук: Державний бюджет України 2026 - квінтесенція безвідповідальності**
- **Ярослав Романчук: 10 основних провалів Держави в економіці-2025**
- **Ярослав Романчук: Без переосмислення місця Держави у нашому житті на нас чекає перша глобальна громадянська війна «все проти всіх»**
- **Ярослав Романчук: Загадки української економіки у 2025 році**

Share 0

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите ***Ctrl+Enter.***

Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Російські паспорти і квартира в Москві батьків очільника Київської прокуратури

Воїни «Альфи» СБУ — ТОП-1 серед підрозділів Сил оборони за результатами бойової роботи у квітні

Про що не можна було жартувати в СРСР

© 2011 «**АРГУМЕНТ**»
Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту.**Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.**. При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту **argumentua.com** та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.
Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.
Контакт: ***uargumentum@gmail.com***